

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIETUVOS NACIONALINIO RADIOJO IR TELEVIZIJOS
Į S T A T Y M A S**

1996 m. spalio 8 d. Nr. I-1571
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (santrumpa LRT) steigimo, valdymo, veiklos, reorganizavimo ir likvidavimo tvarką, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pareigas, teises ir atsakomybę.

2. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija savo veiklą grindžia Visuomenės informavimo įstatymu, Viešųjų įstaigų įstatymu, kitais teisės aktais, jeigu šis įstatymas nenustato kitaip, taip pat savo įstatais.

2 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos samprata ir statusas

1. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija – valstybei nuosavybės teise priklausanti viešoji ne pelno institucija.

2. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija yra juridinis asmuo, turi antspaudą ir sąskaitas bankuose įstatymų nustatyta tvarka.

3 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos principai

1. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija privalo rinkti ir skelbti informaciją apie Lietuvą ir pasaulį, supažindinti visuomenę su Europos ir pasaulio kultūros įvairove bei šiuolaikinės civilizacijos pagrindais, stiprinti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir demokratiją, kurti, puoselėti ir saugoti nacionalinės kultūros vertybes, ugdyti toleranciją ir humanizmą, bendradarbiavimo, mąstymo ir kalbos kultūrą, stiprinti visuomenės moralę ir pilietiškumą. Rengdamas ir skelbdamas laidas, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija turi vadovautis objektyvumo, demokratijos, nešališkumo principais, užtikrinti žodžio ir kūrybos laisvę, laidose turi atsispindėti įvairios pažiūros ir įsitikinimai, dalyvauti jose ir reikšti savo pažiūras turi teisę įvairių įsitikinimų žmonės. Laidose turi būti gerbiamas žmogaus orumas ir jo teisės, nenusižengiama moralės ir etikos principams.

2. Nevaržomai naudotis Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos perduodama informacija turi teisę visi Lietuvos gyventojai.

3. Valdžios atstovai, išskiriant įstatymų numatytus atvejus, savo iniciatyva neturi teisės naudotis Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija.

4 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programų reikalavimai

1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose turi būti užtikrinta temų ir žanrų įvairovė, laidos turi būti orientuotos įvairiems visuomenės sluoksniams, įvairaus amžiaus, įvairių tautybių ir įvairių įsitikinimų žmonėms, programose neleidžiama įsivyrėti vienašališkomis politinėms pažiūroms.

2. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose pirmenybė teikiama nacionalinei kultūrai; laidos, skirtos masinei kultūrai, neturi viršyti laidų, skirtų elitinei ir nacionalinei kultūrai.

3. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos transliavimo mastą, programos struktūrą, atskirų jos dalių proporcijas nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba.

4. Ne mažiau kaip 60 procentų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programos turi sudaryti Lietuvoje parengta produkcija. Nepriklausomų gamintojų (radijo ir televizijos laidas

gaminančių juridinių ir fizinių asmenų, ne nuolat dirbančių Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje) sukurtų laidų dalį Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programoje nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba.

5 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos teisės, pareigos ir atsakomybė

1. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija yra Seimo įsteigto Lietuvos radijo ir televizijos teisių ir pareigų perėmėjas. Negali būti jokių kitų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos dalininkų. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos visuotinio susirinkimo funkcijos pavedamos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybai.

2. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija turi leidybos teisę, taip pat teisę nemokamai įrašinėti ir transliuoti Seimo bei Vyriausybės posėdžius, iškilmingus valstybinius aktus ir disponuoti įrašais savo nuožiūra.

3. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija turi teisę rengti informacinio pobūdžio iki 90 sekundžių siužetus iš visų visuomeninių, kultūros bei sporto renginių, nepaisant to, kam priklauso teisės į tą renginį.

4. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija turi teisę rengti konkursus, festivalius, konferencijas, seminarus, įkurti meno kolektyvus, nustatyti tiesioginius ryšius su užsienio organizacijomis ir kompanijomis, dalyvauti tarptautinių organizacijų veikloje, organizuoti radijo ir televizijos laidas užsieniui, susitarimų pagrindu retransliuoti užsienio radijo ir televizijos programas, steigti filialus, korespondentų punktus.

5. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija privalo sudaryti sąlygas darbuotojams kelti savo kvalifikaciją.

6. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija turi pirmumo teisę į laisvus ar naujai įrengtus dažnius, valstybinius radijo ir televizijos transliavimo įrenginius su naujausiomis radijo ir televizijos technologijomis, tačiau neturi teisės turėti daugiau kaip 2 televizijos ir 4 radijo kanalus. Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai naujai gaunamuose radijo ir televizijos kanaluose, kurie gali būti skiriami tik kultūros ir švietimo programoms, komercinė reklama draudžiama.

7. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos naudojamuose kanaluose neleidžiama veikti kitoms radijo ir televizijos stotims be Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos leidimo.

8. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos sukurtos programos jam priklauso nuosavybės teise.

9. Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija už savo veiklą yra atskaitingas visuomenei per Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybą.

6 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos laidų rėmimo ir reklamos tvarka

1. Komercinė reklama Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programoje leidžiama Visuomenės informavimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba vadovaujasi tarptautinėmis konvencijomis ir šiais reikalavimais:

1) negalima remti informacinių žinių, religinių laidų;

2) laidų remti negali fiziniai ar juridiniai asmenys, kurių gaminamos ar parduodamos produkcijos reklama draudžiama;

3) Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos rodomų programų turiniui ir rodymo tvarkai laidos rėmėjas negali daryti jokios įtakos;

4) remiamos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programos negali daryti reklaminio pobūdžio atsiliepimų apie rėmėjo gaminius ar paslaugas;

5) spektaklių, koncertų transliacijų metu reklama gali būti įterpiama tik spektaklių, koncertų ar varžybų pertraukose. Sportinių varžybų metu reklamos transliavimo tvarką nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba;

6) informacinės, religinės laidos ir programos bei laidos vaikams negali būti pertraukiamos reklaminiais tarpais;

- 7) Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje draudžiama tabako gaminių, narkotinių medžiagų, sprogmenų, taip pat prostitucijos ir kitos įstatymų uždraustos veiklos reklama;
- 8) Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje draudžiama reklama valstybinio gedulo dienomis;
- 9) Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje draudžiama vaistų ir medicininių gydymo priemonių reklama, jeigu tam nėra Sveikatos apsaugos ministerijos išduotos licencijos;
- 10) reklamos transliavimo Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose tvarką nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba.

7 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos veiklos reikalavimai darbuotojų streikų ar ypatingų situacijų metu

1. Streikuojant Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos darbuotojams, radijas ir televizija privalo užtikrinti klausytojams ir žiūrovams informacijos minimumą, kurį nustato Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba.
2. Stichinių nelaimių, epidemijų, nepaprastosios ar karo padėties atveju Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija privalo skelbti Respublikos Prezidento, Seimo, Vyriausybės, Konstitucinio Teismo, Generalinės prokuratūros oficialius pranešimus.

II SKYRIUS LIETUVOS NACIONALINIO RADIO IR TELEVIZIJOS VALDYMAS

8 straipsnis. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos sudarymo tvarka

1. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo organai yra Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba ir administracija. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba yra sudaroma Visuomenės informavimo įstatymo 29 straipsnio nustatyta tvarka. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos nariais negali būti Seimo, Vyriausybės, Radijo ir televizijos komisijos nariai, taip pat asmenys, sutartiniais ryšiais susiję su radijo ar televizijos stotimis, taip pat dirbantys Lietuvos nacionaliniame radijuje ir televizijoje.
2. Seimo skiriamų 4 Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos narių kandidatūras Seimui siūlo frakcijos. Visuomenės informavimo įstatymo 29 straipsnyje numatytų Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos 6 narių skyrimą burtų keliu iš numatytų institucijų organizuoja Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas.
3. Kandidatai į Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybą turi išmanyti vadybą bei valdymą ir turėti šių įgūdžių arba žurnalisto darbo patirties.
4. Tarybos nariai negali būti atšaukti iš pareigų, kol nesibaigė jų paskyrimo laikotarpis, išskyrus, jeigu tarybos narys:
 - 1) pats atsisako dalyvauti tarybos darbe;
 - 2) be pateisinamos priežasties daugiau kaip 3 mėnesius nedalyvauja tarybos darbe;
 - 3) padarė nusikaltimą ir yra teismo nuteistas;
 - 4) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės.
5. Kai Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryboje atsiranda laisva vieta, tarybos pirmininkas kreipiasi į instituciją, delegavusią trūkstamą tarybos narį, prašydamas paskirti naują tarybos narį darbui iki tarybos kadencijos pabaigos.
6. Institucijos, įgaliotos skirti tarybos narius, privalo juos paskirti per 10 dienų nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos. Paskyrus visus tarybos narius, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas ne vėliau kaip per 10 dienų organizuoja tarybos pirmininko rinkimą. Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininkas renkamas vieneriems metams Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos narių absoliučia balsų dauguma. Tarybos pirmininko pavaduotojas renkamas ta pačia tvarka tarybos pirmininko teikimu. Jie gali būti renkami šioms pareigoms dvi kadencijas iš eilės.